

Revue française de sociologie

Ročník XXXVII (1996), číslo 3

Emmanuèle Reynaud, Jean-Daniel Reynaud: *La régulation des marchés internes du travail* (Regulace domácích trhů práce), s. 337-368.

Článek je kritickou reflexí teorií domácích trhů práce zaměřenou na oblast komunikací. Obsahuje analýzu restrukturalizace trhu pracovní síly ve Francii obohacenou o srovnání s dalšími evropskými zeměmi a kritický rozbor jednotlivých dimenzí teorií domácích trhů. V této souvislosti je zde zpracována definice území a jeho hranic, regulace pracovních podmínek, aktéři regulace a státní intervencionismus, kolektivní vyjednávání a důsledky výrazných proměn trhu.

Bernard Jouve, Christian Lefèvre: *Dynamique institutionnelle et culture politique territoriale: La Cité Métropolitaine de Bologne* (Institucionální dynamika a územní politická kultura: metropole Boloňa), s. 369-396.

Zákon z roku 1990 umožnil Boloni-městu a periferii získat statut aglomerace a stát se tak globálním částečně samosprávným celkem schopným konkurence a spolupráce s evropskými oblastmi stejné úrovně. Boloňská aglomerace je v italském politickém a administrativním kontextu, který je již po desetiletí charakterizován rezervovaností lokálních sdružení k četným reformám územní organizace země, inovací, jejíž kořeny se autoři studie snaží odhalit. Vznik této instituce je zde chápán v rámci procesu její legitimace, jedná se o zdůraznění kolektivních sebedefinic a sociálních kódů

zmobilizovaných politickými aktéry za účelem legitimace této veřejné akce. Autoři studie trvají na tom, že proces legitimace lze pochopit pouze na pozadí politických a společenských vztahů, které strukturují takový celek, jakým je boloňská aglomerace.

Susanna Magri: *Les propriétaires, les locataires, la loi. Jalons pour une analyse sociologique des rapports de location, Paris 1850-1920* (Majitelé, nájemníci, zákon. Úvod k sociologické analýze vztahů v oblasti pronájmu nemovitostí, Paříž 1850-1920), s. 397-418.

Tato analýza a rekonstrukce vztahů existujících v oblasti pronájmu nemovitostí v Paříži poloviny XIX. až počátku XX. století nabízí takový výzkumný postup, který umožňuje uchopit společenské a politické faktory působící na výměnu těchto statků v celé jejich sociální a historické šíři: protiklady založené na hierarchii oblastí činnosti a pohlaví a nejenom na socio-profesních kategoriích, překážky znesnadňující sociální mobilitu vycházející z rozložení sociálních skupin v městském prostoru a nejenom z jejich ekonomické struktury.

Autorka studie dále uvažuje o vlivu právních a politických institucí a vycházejíc z rozdílných forem nerovnosti před zákonem analyzuje proces konstrukce na státu vyžadovaných „práv“, vznik nových zejména právních pravomocí a sdružení na obranu skupinových zájmů a konečně utváření nových kategorií reorganizujících sociální prostor na základě spotřebních vztahů.

Klára Volná

Revue française de sociologie

Ročník XXXVII (1996), číslo 4

François Dubet, Danilo Martuccelli: *Théories de la socialisation et définitions sociologiques de l'école* (Teorie socializace a sociologické definice školy), s. 511-535.

Teorie socializace jsou definovány napětím mezi procesem internalizace a kritickou distancí jedince. Vysvětlují způsob, jakým jsou individua zároveň členy společnosti i autonomními aktéry.

Z jiného hlediska vychází socializační teorie ze dvou velkých koncepcí integrace: z teorií

integrace sociální a integrace systemické. Zkřížením těchto dvou dimenzí lze odhalit čtyři aspekty zde analyzované v rámci rozdílných pojetí školy, která je tak postupně chápána jako instituce, nástroj, trh a komplexní celek.

Lusin Bagla-Gokalp: *Le chercheur et son instrument. Changement des techniques de mesure et des pratiques scientifiques en mécanique des fluides* (Výzkumník a jeho nástroj. Proměna technik měření a vědecké praxe v hydromechanice), s. 537-566.

Východiskem tohoto článku je rozšíření nové techniky měření rychlostí proudění v hydrome-

chanice v 60. letech. Jsou zde srovnávány dva měřicí nástroje, jim odpovídající způsoby vědecké praxe a dva odlišné vědecké diskursy a jejich vztahy k příslušnému nástroji.

Tyto nástroje měření ovlivňují svým založením na odlišných principech, opačnými charakteristikami a tvorbou vlastních podmínek organizace výzkumu vztah výzkumníka k času, prostoru atp. Ozřejmení obecné povahy dané změny doprovázející přechod od používání jednoho nástroje měření k druhému umožňuje lepší pochopení problematiky tohoto přechodného období jakož i modernizace celé hydro-mechaniky.

Nathalie Bulle: *Simulation des choix de filière scolaire. Application a l'orientation des élèves dans le second cycle du secondaire depuis le début du siècle en France* (Modelování způsobů volby postupu ve vzdělání. Aplikace na orientaci žáků středních škol ve Francii od počátku století), s. 567-604.

Veřejný pokus o kontrolu úrovně a poptávky po vzdělání řízením odpovídající nabídky kontrastuje s konkrétními individuálními rozhodnutími, která mnohdy neplní vládní očekávání. Pro osvětlení logiky celého systému autorka vytváří model umožňující simulovat zaměření

žáků vyšších tříd všeobecných středních škol ve Francii od počátku století.

Žáci jsou charakterizováni svým zaměřením na určité obory a mírou výkonnosti. Výběr zaměření dalšího studia zohledňuje předchozí žákovo studium a jeho „reputaci“. Model ukazuje vliv složení nabídky vzdělání na volbu žáků a naopak vliv celku individuálních voleb na valorizaci jednotlivých oborů studia.

Suzie Guth: *Ordre et désordre dans les quartiers de rue* (Řád a chaos uličních čtvrtí), s. 607-623.

Cílem textu je analýza vztahu W. F. Whytea, autora *Street Corner Society*, a Chicagské školy. Východiskem studie jsou autorovy práce, zejména pak rukopis redigovaný po obhajobě kandidátské práce roku 1942. Otázkou je, proč W. F. Whyte odmítá příslušnost k Chicagské škole, jakož i koncept „sociální dezorganizace“. V textu jsou konfrontováni autoři Whytem citovaní a vlastní Whyteova analýza jejich práce.

Jednostranná interpretace sociální dezorganizace, obava obyvatelů slumů ze stigmatizace vedou Whytea k podcenění důsledků sociální rekonpozice a k potvrzení dominantní role solidarity v sociálním řádu ulice.

Klára Volná